

Sisällys

Alkusanat	11
Johdanto	17
Kurinpidon lyhyt historia	18
Työrauhaongelmien luonne	22
Mitä työrauhalla tarkoitetaan?.....	22
Mitä työrauhaongelmalla tarkoitetaan?	25
Työrauhaongelmien yleisyys ja luonne.....	27
Ovatko työrauhaongelmat lisääntyneet?	29
Opettajan jaksaminen.....	32
Aiheuttaako häiriön opettaja vai oppilas?.....	34
Miksi lapset käyttäytyvät huonosti?	36
Yhteiskunnan muuttuminen.....	36
Lasten tarpeiden laiminlyönti.....	37
Tunnustuksen ja itsearvostuksen hakeminen.....	41
Lapsen kehitystaso ja kehityksen häiriöt.....	43
Opetuksen laatu	45
Estä häiriöt ennakolta	47
Auktoriteetti ja valta.....	48
Opettajan auktoriteetti: erilaisia näkemyksiä	48
Opettajan auktoriteetin kolme muotoa.....	51
Pakkovalta = käyttäytymisen ulkoinen kontrolli.....	56
1. Hyvät suhteet	59
Kiinnostuksen osoittamisen keinoja.....	62
Muita myönteisen suhteen kehittämiskeinoja	64

2. Hyvä opetus	66
Hyvän opettajan toimintamalleja	67
Työrauhaongelmat voivat muuttaa opetusta: kuulustelu	69
3. Hyvät tavat	70
Suunnittele toimiva ympäristö	71
Sovi säännöistä ja opeta noudattamaan niitä	72
Sääntöjen laatiminen ja opettelu	73
Rutiinien suunnittelu	78
Luokan normit ja työskentely ryhmissä	83

Käytä korjaavia toimia	85
Muista perusperiaatteet	86
Käytä epäsuoria vaikutuskeinoja	88
Kahdeksan ongelmien ennaltaehkäisyn keinoa	88
Sammuttaminen	91
Kolme äänetöntä korjaavaa keinoa	93
Häilyttäminen ja yleistyminen	95
Epäsuorien keinojen tehokkuus	96
Käytä suoria sanallisia vaikutuskeinoja	97
Vihjeet ja kysymykset	99
Minäviestit	99
Pyynnöt ja vaatimukset	101
Oppilaan vastarinta ja siihen suhtautuminen	103
Käytä seuraamuksia	105
Rangaistukset kasvatuskeinona	105
Seuraamusten tyypit	107
Miten seuraamus ilmoitetaan?	112
Keskustele oppilaan kanssa	114
Aktiivinen kuuntelu ja muut vuorovaikutustaidot	115
Glasserin ongelmanratkaisumalli	116
Johnsonin ja Johnsonin ongelmanratkaisumallit	119
Muita työtapoja	120

Rakenna luottamusta	122
Ole oppilaan puolella.....	125
Käyttäytyminen on aina kommunikaatiota.....	129
Miten vältät valtataistelun?	130
Vastaa oppilaan erityistarpeisiin.....	133
Diagnoosit ja sairausmetafora.....	134
Lievä kehitysviivästymä	137
Tunne-elämän häiriö tai sosiaalinen sopeutumattomuus	139
Älyllinen kehitysvammaisuus.....	141
Dysfasia.....	143
Aivotoiminnan häiriö, liikuntavamma, ADHD.....	145
Autismin kirjo.....	147
Siirto erityisluokalle.....	148
Käyttätymisanalyttiset opetusohjelmat.....	150
Opetusohjelman osat	151
Funktionaalinen analyysi.....	152
Esimerkki tehokkaasta opetusohjelmasta	156
Lomakemalli	160
Sovella keinoja eri tilanteisiin.....	163
Vaikuttaminen erilaisiin käyttäytymishaasteisiin.....	164
1. Mitä tehdä, kun oppilas ei osallistu opetukseen?	164
2. Mitä tehdä, kun oppilas ei noudata ohjeita?.....	166
3. Mitä tehdä, kun oppilas käyttäytyy epäkunnioittavasti?	169
4. Mitä tehdä, kun oppilas rikkoo sääntöjä?.....	173
5. Mitä tehdä, kun oppilas on kiihtynyt?	174
Kriisinhallinta	176
Mitä on tehtävä heti?	177
Kun oppilas on rauhoittunut.....	180
Opettajaan kohdistunut väkivalta	181

Hyvä käytös on koko koulun asia	183
Ensimmäisen tason interventiot: koko koulu.....	184
Toisen tason interventiot: oppilasryhmät.....	188
Kolmannen tason interventiot: yksilölliset ohjelmat.....	191
Lähteet	192